

CSONGRÁDI UJSÁG

Politikai, társadalmi és közgazdasági lap.

Megjelenik csütörtökön és vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Kossuth Lajos-tér 9. szám.
Postatakarékpénztári csekk számla: 15710.

Szerkesztő:
FORGÓ FERENC

ELŐFIZETÉSI ÁR HAVONTA: helyben 50 f.,
vidékre 70 f. Hirdetések milliméter soronként 5 f.,
szövegek közötti reklámhír és nyitlér sora 20 f.
— Állandó hirdetőinknek árengedmény. —

Uj honfoglalás

Írta: **Jánossy Gábor** országgyűlési képviselő

Valamikor, régen, a boldog békeidőben hosszabb cikket írtam egyik napilapunkban ez alatt a cím alatt: A második honfoglalás. Azt fejtettem benne, hogy közművelődési egyesületeinket, az erdélyit, a felvidékit, a délvidékit és a dunántúlit egyesíteni kellene és ezen országos, hatalmas, százezernyi tagot számláló magyar közművelődési egyesületnek a magyar nyelv, irodalom, a magyar művelődés fejlesztése, iskolák, óvodák, népkönyvtárak létesítése mellett feladatává kellene tennie a kivándorlás, a legjobb magyar munkástömegek Amerikába való tudulásnak a megállítását is, vagy legalább csökkentését. Feladatává kellene tenni az alföldi agrárszocializmus kérdésének társadalmi uton való megoldását, vagy ennek az előkészítését, egyengetését feladatává kellene tennie a békeidőben is siralmas állapotában lévő népegészségügy megjavítását, a népsorvasztó alkoholizmus és tuberkulózis ellen való tervszerű védekezést a szinmagyar Alföld szinmagyar népének, a földnélküli kubikos magyaroknak örökbérletek útján való földhözjuttatását, a magyar földnek magyar kézben, munkás, dolgos magyar kezében való megtartását stb. és ezt a nagy nemzetépítő országos társadalmi feladatot elneveztem második honfoglalásnak. Igénytelen fejtegetéseimnek akkora visszhangja támadt, hogy az Amerikai Magyar Népszava — a nagy vizen túl való véreink akkor egyetlen amerikai hatalmas napilapja fejtegetéseimet egész terjedelmükben közzétette és a gondolat mielőbbi tetteváltását sürgette.

Ugyanis azokban a boldog időkben sem volt boldog a magyar. Legjava magyar munkásnépünket három országos nyavalya sorvasztotta, fojtogatta, pusztította és pedig: az alkohol, a pálinka és ennek édestestvére a száraz betegség, a hektika, a tüdővész és a kivándorlás. Volt olyan esztendő, hogy a tüdővész 50—60.000 embert vitt korai sírjába és ugyanannyi magyar vett vándorbotot a kezébe, akasztott koldustarisznyát a nyakába, nekivágott a nagy víznek, mert „nem lelél honját a hazában”, mert a latifundiumok, a hitbizományok miatt nem tudott az a földet-imádó alföldi magyar egy kis földhöz jutni, ha még olyan megfeszített erővel dolgozott, verejtékezett is, ha még úgy kuporgatott is, nem vehetett például Szegedország vidékén — hol az algyői 200.000 holdas hitbizomány uralta a világot — nem szerezhetett magának néhány holdnyi földcséket.

Annyira ment akkor a falu, szomorú egészségügye, a járványos betegségek okozta döbbenetes halálozási statisztika szerint népünk pusztulása, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök, mint belügyminiszter, tárcája költségvetésének tárgyalásánál az ő derűs egyéniségétől elítű, szokatlan borongással, szerinte komor figyelmeztető hangon mondotta ezeket az emlékezetes szavakat: *Bizony baj, igen nagy baj népünk egészségügyi gondozásának elmaradottsága s különösen szomorú, hogy a magyar erdők fájából jóval több koporsót faragnak az ácsok, mint amennyi bölcsőt az asztalosok.* Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter pedig az alkohol, a tüdővész és kivándorlás okozta népfogyatkozás megdöbbentő adatait ismer-

teivén, azt mondotta: *„Ha ez így megy tovább, lassankint elvész az ország.”*

Mindezek a tapasztalatok indítottak engem 30 évvel ezelőtti, mint vidéki tollforgató arra, hogy megírjam és a Pesti Hirlapban közzétegyem „A második honfoglalás” című riadómat, hogy kérjem négy nagy közművelődési egyesületeinket az egyesülésre, az összefogásra — azt gondolván, hogy egymillió taglétszámmal egy országos nagy társadalmi egyesület — élén Rákosi Jenő újságírófejedelemmel — a közművelődési, jótékonyági feladatkör mellett népjóléti, gazdasági, szociális, népegészségügyi hivatást is tölthetne be s az említett három népsorvasztó nyavalya megszüntetését társadalmi uton is hatékonyan, eredményesen elmondhatná.

Azóta nagyot fordult a világ. A nyugati keresztény világot megmentő ezeréves Magyarországot a világtörténelem legnagyobb tévedése, gonosz tette, Trianon következtében kereszt-fára feszített, szétdarabolt, s járja becsületessége, hősiessége, mártíromsága jutalmául másfélévtized óta keserves kálváriás utját a megaláztatásnak, a megkínztatásnak égbekiáltó megpróbáltatásoknak és emberföltölti szenvedéseknek.

És mégsem esik kétségbe, mégsem átkozódik, nem fordul el az élő, a termelő és megtartó Istentől, mert csakis egyedül Ő néki az ő erős vára, ő benne bizott eleitől fogva, ő benne bizik most is és bizik önmagában.

Az én fiatalkori, békebeli álmomat társadalmi egyesületeink egy táborba való összegyűjtését és a nemzeti erő összefogását, összeforrasztását ezen szörnyűséges idők kategórikus imperatívusa már valóra váltotta a Társadalmi Egyesületek Szövetségével.

Az új magyar honfoglalás munkáját teljesíti ez a szövetség, az isteni gondviselés rendelte Vezér útmutatása mellett népünk gazdasági, szociális, közművelődési, közegészségügyi érdekeinek hangsúlyozásával való önzetlen szolgálatával, a magyar faji öntudat erősítésével, a magyar falu népének

gazdasági nyomorúságából való kiemelését.

Am azokra a társadalmi rétegekre, melyek az általános nemzeti nélkülözés, testi-lelki bajainak közepette még ma is nemcsak tűrhető, de kényelmes, minden életigényt kielégítő életmódot folytathatnak, a felső nem tízezrekre, de csak néhány ezerre is a jólét, a gazdagság, a kényelmes életmód csucsfokán levőkre, ebben az új honfoglalásban nagy kötelességek nehezdednek.

A magyar sorsközösség, a mai szomorú, de azért nem reménytelen magyar megpróbáltatásokban való egyenlő mértékű részvétel törvénye ezt parancsolja mindenkinek, akire e nagypénteki csonka magyar ég borul, hogy tiszszerezen, százszeresen fejtsse ki erejét, tehetségét, áldozzon a magyar sors jobbrafordulásáért.

Százezernyi, sokszázezernyi évi jövedelmek általam nem irigyelt birtokosai egy tál étellel kevesebbet fogyasztatok ma, mint tehetnétek és tettétek eddig, mérsékeljétek, csökkentétek a szórakozások, a fényűzési kiadásaitok tételeit, óh nem azért, hogy még többre halmozódjék vagyonotok, ami van drágaságokban, palotákban, földben, pénzben, talán aranyban, vagy jó külföldi valutában, hollandi forintokban, hanem azért, hogy százezrek munkához, falathoz, meleg szobához, meleg gunyához jussanak; és ti kevés szerencsések, irigyeltek, kik sokszor könnyű munkával szerezték többféle, még ma is zsiros állásaitok után mesés jövedelmeket, adjatok át a sokból egy keveset az utcán tétlenül járó-kelő, éhező, rongyoskodó, vagy esetleg a jó Isten jóvoltából havat lapátoló diplomás fiataloknak, mert különben nem áldásossá, de átokká válik — váljék is azzá — a kezetekben fölhalmozott vagyon és jövedelem, keserűvé válik — váljék is keserűvé — a legraffináltabb konyhaművészet által dus asztalotokra fölszolgált minden falat, — ha ezalatt százezrek nem juthatnak, ha ti miattatok nem juthatnak egy falat kenyérhez.

Igen, az új honfoglalás munkájából minden magyar egyformán vegye ki a részét, a magyar sorsközösséget egyformán érezze minden ember, aki ember és magyar s akkor megsegít, megáld és eljuttat bennünket az Igétet földjére az egy magyar örök Isten!

Mire tanít Surányi Lajos volt csongrádi nyomdász öt könyve?

Surányi Lajos a prágai parlament volt tagja, Csongrádon született és itt tanulta ki a nyomdászmesterséget. Tehetsége és szorgalma révén mint a felvidéki munkásmozgalmak vezetője, a trianoni tragédia után mint képviselő a prágai parlamentbe is bekerült, míg gerinces magyarságáért a csehek ki nem üldözték. Ő mint marxista elveket valló munkásvezér, személyes tapasztalatai alapján öt füzetet adott ki. (A dunai népek tragédiája, Tíz fekete esztendő panasza, Masaryk vétké, Cseh hábók, A magyar munkás útja) melyekben döbbenetes színekkel ecseteli a trianoni magyar munkásság szomorú kálváriáját. A volt csongrádi nyomdász éles szemét nem homályosítja el még a marxista meggyőződés sem s így meglátja a bajok igazi és egyedüli kuforrását: Trianont. Írásának néhány, helyi vonatkozásainál fogva is ér-

dekes és lélekbe markoló igazságokat tartalmazó részletét az alábbiakban közöljük:

A csehek romboló munkájával foglalkozva rámutatott Surányi a magyar kormányok gazdasági életet fejlesztő politikájára. Idézi az 1881. évi XLIV. törvénycíkket, amely felsorolja azokat az iparágakat, amelyek állami kedvezményben részesítettek.

És, hogy ez a törvény útján is elősegített iparpártolás mennyire komoly volt, — írja Surányi — azt igazolja az a körülmény, hogy a magyar kormány 1889-től 1892-ig, tehát rövid három év alatt, nyolcvanmillió forintot fordított az ipar fellendítésére. És az ipar nagyarányú fejlődése egy pillanatra sem szűnt meg Magyarországon. 1901-től 1906-ig — hivatalos statisztikai kimutatás szerint — az ipartelemek száma 1417-tel szaporodott, amely 53 százalékos emelkedésnek felelt meg.

**KELTETŐGÉPRE
van szüksége?**

Már most rendelje meg,
jóságáért felelősséget vállalok
és vevőimet a keltetésre
készséggel betanítom

Palásti József Gózhajó-u. 12.

Ez az óriási arányú gyarapodás, a jelentős szerint, részben a kormányzat által rendszeresen folytatott iparfejlesztési tevékenység következménye, részben pedig az ipar természetes fejlődése következtében új telepek keletkeztek és végül nagyszámú kisipari üzem az idők folyamán elérte a gyári jellegét. Ugyanezen idő alatt a gyári alkalmazottak száma 20.4 százalékos emelkedést mutat.

És itt meg kell említenem még azt is, — folytatja Surányi, — hogy a magyar kormányok az iparfejlesztés terén az ugynevezett telephelypolitikát tűzték. Így aztán a legnagyobb és legmodernebb ipari telepek a nyersanyagokban bővelkedő hegyvidékeken, tehát épp a nemzetiségek lakta területeken keletkeztek. És le kell már egyszer szögezni azt is, hogy Magyarországon tulajdonképpen a magyar róna lakossága volt legjobban elzárva az érvényesülés lehetőségétől. Az Alföld fizikailag és szellemileg oly sokra képes lakossága kevésbé juthatott ipari, kereskedői és tisztviselői pályára, mint a nemzetiségi területek népe, ahol még az erdei lombokat is gyárkémények füstje nyaldosta.

Magyar kulturpolitika a Felvidéken

De nemcsak a gyáripar tekintélyes része került a nemzetiségi területekre, hanem a magasabbrendű iskolák is nagyobbára ott voltak összpontosítva. Az Alföldön huszezer lakosú helyek voltak középiskola nélkül, míg például Felsőmagyarországon, a mai Szlovénia területén, kétezer lakosú helyeken (Kisszeben, Podolin, Nagyrőce) gimnáziumok, Eperjesen, Kassán jogakadémiák és egyéb főiskolák voltak és mindezeket kívül rengeteg középiskola, amelyekben a legszegényebb emberek gyermekei is magasabb kiképzést nyerhettek, mert iskoláztatás végett nem kellett fiaikat a költségekkel járó távoli vidékre küldeni. Az a körülmény, hogy Magyarországon ma is rengeteg idegen nevű ember játszik jelentős szerepet és hogy a hivatalokban és a tanári székekben is nagyobbára ők ülnek, nem arra vezethető vissza, mintha a magyar egy tehetségtelen fajta volna, hanem arra, hogy a magyar kormányok épp a nemzetiségi területeket istáptolták a legjobban, az egész ország dolgozó népe munkaeredményének óriási hányadát e területeken fektették be. Innen rekrutálódott az ipari és kereskedelmi alkalmazottak és honorációrok nagy száma, szóval az egész ugynevezett polgári Magyarország óriási hányada.

És a romboló imperializmus ezekre a nagyszerű fejlődésnek indult, gyönyörű jövővel kecsegtető területekre ráeresztette Masaryk telhetetlen hadát és a román és szerb barbárokat. És az az ipari munkásság, amely a Kárpátoktól az Adriáig terjedő területen felnőtt és amely munkaképesség és izlés dolgában versenyzett a világ bármely népével és amelynek hazája Orsovától Hamburgig terjedt, ma csonkka szabadtal országban silány béreken tengődik, munkátlanul lézeng, vagy az elszakított területeken porig alázva lesi, hogy mikor rugják ki, vagy a világ különböző tájain kivert kutya módjára ödöng, aki csak akkor jut némi morzsához, amikor már mindenki jóllakott.

Trianon numerus claususa a magyar földművelők ellen

De még megrázóbb erővel írja le Surányi azt a pusztítást, amelyet a földművelő nép

tömegei között vitt véghez Magyarország földarabolásának gyilkos munkája. Ezt a fejezetet alábbiakban szóról-szóra közöljük:

„Magyarországon évszázadok óta folyik a belső népvándorlás hegyvidék és róna között. A török a rónát szállta meg, a tömegek tehát a hegyvidékre menekültek. A török kiverése után pedig hegyvidék népfeltelepése ereszkedett le a síkokra. És amikor az agrárnépesség szaporasága révén a síkvidék csordultig telt lakossággal, a belső vándorlás iránya ismét a hegyek felé tendált. A hegyvidék eme előzőlése az agrárterületek népfeltelepése részéről nem nevezhető imperialista térfoglalásnak, mert ez a térfoglalás a tömegeket foglalkoztató nagyipar fejlődése révén történt. Ezt az egészséges belső népvándorlási folyamatot egycsapásra megsemmisítették az ország földarabolói.

Helyesebben nemcsak azt tették lehetetlenné, hogy az alföldi agrárterületek népfeltelepése most már nem mehet a hegyvidéki ipari városokba és telepekre, hanem még azokat is kiűzték, akiket eddig a fölfelé ivelő egészséges gazdasági élet felszívott.

Olyan pusztító numerus claususa még nem volt a világnak, mint amilyent a csehek és szövetségeseik a magyar nép ellen alkalmaztak.

Trianoni Magyarországnak tehát nemcsak az a tragédiája, hogy az agrárterületek folyton jelentkező népfeltelepését nem tudja az iparvidékeken elhelyezni, hanem az is, hogy a kisanant demokratái által kiűzött százvezredek is menedéket kell nyújtani.

Az ördögök nem találhattak volna ki ennél gonoszabb politikát. Ők kirughatnak mindenkire, mert hiszen az általuk elrabolt területek lakosságának tekintélyes részét „idegen” állampolgárokra minősítették, de Magyarország ugyanezt nem teheti, mert volt és leendő állampolgáiraival áll szemközt.

Nem tudom, gondoltak-e már sokan arra, hogy a „paraszt” azon a pénzen, amelyre a háboruban tett szert nemcsak „zongorát” vett, hanem a gyereket is taníttatta. A győztes országokban ezekkel a az iskolázott paraszti-ivadékokkal frissítik fel a középosztályt. Tanítók, tanárok, fiskálisok, orvosok, mérnökök, papok, stb. lesznek belőlük. És vajjon gondoltak-e már sokan arra, hogy a magyar paraszt ettől a lehetőségtől is elesett. Az elszakított területeken szó sem lehet erről, hiszen ott mindenekelőtt az uralkodó nemzetek fiai jönnek számításba. És Csonka-Magyarország paraszti-ivadékai szintén elesetek ettől a lehetőségtől, mert hiszen ebben a csepp országban elsősorban azokat kellett elhelyezni, ha százszor többek és ezerszer románok, szerbek vagy németek voltak is, akiket a „hódítók” állásaikból kimartak.

Mindezekből világosan kitűnik, hogy Masaryk békeje a magyarságnak épp a népi tömegeit ítélte a legkegyetlenebb pusztításra. És ez a tömeg ma ismét lázas állapotban él. Az éhség kinozza, a bizonytalanság gyötri, hatóság és kormány tehetetlenül állnak vele szemben, mert az elhelyezkedés lehetőségétől fosztották meg őket a wilsonizmus szélhámosai.

A magyar parasztság kálváriája

Kedves ifjú földműves parasztestvéreim! Itt arról van szó, hogy mi, 40-50 esztendő körüli parasztszármazású ipari munkások, akik éppugy a disznók körül serdülünk föl, mint te, egy olyan országba születünk, ahol könnyű volt az átnyergelés az ipariságba. És ezen a reven országot világot láthattunk. Megtekinthettük a nyugati polgárisult nemzetek nagyszerű munkaeredményeit. Láttunk gyönyörű városokat. Művészi templomok és paloták örökérvényű szépségeiben gyönyörködtünk. Láttunk tengereket, csodahajókat. Szívtuk öndus fenyvesek életető levegőjét. Gyorsvonat vágatott velünk, mikor a közügyeinek elintézésére siettünk. És Téged, hozsánázott gazok, akik egy viruló országot szétléttek és a megmaradt csonkot is elpusztítani akarják, arra kárhoztattak, hogy életed végéig a disznók cimborája légy, hogy soha magasabbrendű életet ne láss, kezéd ügyességét föl ne használj és elméd sohase szárnyalhasson magasabba, mint a tanyátok mögött húzódó akácfasor koronája.

És te, tagbaszakadt kubikos testvérem, akivel sütyő gyermekkoromban együtt huztuk az apánk talicskáját az épülő Tisza-gát, Síha-dűlő szakaszán és a szelevényi rében, hozzád is van néhány szavam. Tudd meg törődött pajtásom, hogy azért ödöngsz munkanélkül, éhes gyomorral és fájo betekkel a csongrádi nagyutcán, mert országunkat földarabolták. És tudd meg azt is, hogy gyilkos nyomorodon a mai határok mellett semmiféle erőhatalon nem segíthet. Itt csak az új határcsovek, — melyek kötélnélkül is népmilliók pányvái, — félrelökése után indulhat meg az egészséges szociális fejlődés. Tudd meg azt, hogy az egységes Magyarországon, amely a mai csonkkal szemben tökéletesre alkalmas tökéletes terület volt, ma a hegyvizeket szabályoznád, vasutakat, vagy országutakat építenél, gyermekeidet ipari pályára adhatnád, közülök az igyekvőbbeket a végre az Alföldön is létesített középiskolákban járathatnád és így a te ivadékaiból is fürge, mozgékony, magasabbrendű munkára alkalmas emberek válhatnának.

Adókedvezmény a házak átalakítására

A legújabb kormányrendelet szerint, ha valamely még használható állapotban lévő adóköteles épületet a mai kor követelményeinek megfelelően lényegesebb költséggel átalakítanak és az átalakítást 1934. év végéig befejezik, a házbirtokos a saját szerűen igazolt költségek 60 százalékát adójából levonhatja. Ha pedig valamely állandó adómentes épület adóköteles lakássá, üzlethelyiséggé vagy irodává alakítanak át az 1934. év végéig, rendkívüli házadómentesség engedélyezhető és pedig a Budapesti Közlöny 291. számában közölt 1933. évi 178,000 számú pénzügyminiszteri rendelet szerint:

a) a rendeletben részletesen felsorolt és adókedvezményre jogosító átalakítási munkálatok elvégzése fejében a házbirtokos a felmerült és igazolt átalakítási (és az átalakítással kapcsolatban felmerült tatarozási) költségeknek 60 százalékát 1935. évtől kezdve évi 15 százalékos, négy egyenlő részletben az átalakított épület házadójából, ennek rendkívüli pótlékaiból és községi pótdódjából levonhatja;

b) állandóan adómentes épületnek lakássá, üzlethelyiséggé vagy irodává átalakítása esetében pedig a köbméterenkénti átalakítási költség minden befejezett pengője után félévi, összesen legfeljebb tíz évi rend-

kívüli ideiglenes adómentességben részesül, mely az állami házadón kívül ennek rendkívüli pótlékaira és községi pótdódjára is kiterjed

A kiviteli terveket és részletes költségvetést legalább 8 nappal a munka megkezdése előtt kell beadni, a községi (városi) előjárásához; csatolni kell a bejelentéshez az átalakítandó épület, illetve az átalakítandó bérlemény részletes térfogat kimutatását is, ha egyes bérleménynek vagy állandóan adómentes átalakításról van szó.

Az átalakítás igazolt költségeinek legalább is a következők összegre kell rugniok, hogy a kedvezmények megadhatók legyenek:

- a) családi házaknál az 1934. évre kivett házadó alapnak 30 százaléka;
- b) házházaknál annak 15 százaléka;
- c) egyes bérleményeknél köbméterenként legalább 2 pengő 50 fillér és
- d) állandó adómentes épület adókötelessé átalakításánál legalább 5 pengő köbméterenként.

Minden csongrádi család asztalán ott van csütörtökön és vasárnap a Csongrádi Ujság!

Csongrádi

1934. január 14.

- Tiszta buza*
- Rozs*
- Árpa
- Zab
- Köles
- Bab
- Kukorica
- Csov. kukor. 1
- *Boletta 3 P.
- Félbarna kenyér 1
- Rozskenyér
- Nullásliszt
- Főzőliszt
- Kenyérliszt
- Rozsliszt
- Hizott lud
- Hizott kacs
- Tyuk
- Csirke
- Pulyka kg. 0
- Tojás darabja
- Marhahus
- Juhhus
- Sertéshus
- Olvasztott zsír
- Háj
- Szalonna

Beszán az OTI múltjára

Most jelent meg a Magyarországi Társaság Intézet legújabb kiadványa, amelyben az 1919. évi kódexről számot adó betegségek és a szitott tagjai 1932-ben 599.92 forintból a budapesti pénztárhoz 24.11.24. tehát az egész ország 49.1 százaléka OTI taglétszáma állandóan csökken.

A betegség és a szitott tagok száma azonban nem csökken, hanem éppen ellenkezőleg, képpen a férfilétszámánál mutatkozik.

Az öregségi kötelezett munkások száma is jelentősen megnőtt, még pedig évi 375.090 tagról vagyis 45.196-tal, azaz 11.3 százalékos csökkenéssel.

A járulékokból az öregségi kötelezett munkások közel 21 százaléka nem rendelkezik járulékokkal, tehát a járók száma jelentősen megnőtt, ami csökkenti az öregségi kötelezett munkások kereseti viselkedését, ami a kereseti viselkedésének csökkenését okozhatja. Az intézetnél 2393 rendszertelenül belöltő alkalmas munkás nem rendelkezik járulékokkal, 662 főnyi személy zott, ezenkívül 662 főnyi orvosi állások volt.

Saját érdeke Hirdetés Csongrádi

A népművelési előadások megkezdése

A helybeli népművelési bizottság az idei tanévi előadássorozatot január hó 14-én d. u. 4 órakor a reálgimnázium tantermében kezdi meg ünnepélyes megnyitóval. Dr. Piroška János megnyitó beszéde után Vársárhelyi Pál reálgimnáziumi igazgató tart vetített képes előadást a levegő fizikája címen, majd Lázár József reálgimnáziumi tanár ad elő Tömörkényi István írói művészetéről. Belépődíj nincsen. Minden érdeklődőt szívesen vár a helybeli népművelési bizottság intézősége.

18 pengős buza és 15 pengős rozs Vitéz Mecser András lesz a mezőgazdaság fejlesztésének kormánybiztosa

A Nemzeti Munkaterv leglényegesebb pontjának, a mezőgazdaság jövedelmezővé tételének megvalósítása áll a küszöbön vitéz Mecser András földművelésügyi kormánybiztos kinevezésének hírével kapcsolatban.

Vitéz Mecser András neve már többször főtárgy volt Gömbös Gyula miniszterelnök terveivel kapcsolatban. Legutóbb is együtt jártak Németországban, a nevezetes gyümölcskivitel egyezmény megkötése érdekében. Fejérmegyei gazda, akinek 332 holdas birtoka és 102 holdas bérlete van Pettenden. Birókán kitermelte az „aranyözön” néven ismeretes kukoricát, amely 30 százalékkal többet terem a többi fajtánál s amely 1925-ben 29 társa közül első lett egy németországi versenyen. Németországból 1927 óta kiszorult az amerikai vetőmag, győzött a pettendi „aranyözön.”

Az irányított termelés, — mondja nyilatkozatában Mecser András — elsősorban az olajlenmagvak és a lucerna vetésterületeit akarja növelni, de meg fogja állapítani és szerződésileg lekötöni azokat a mezőgazdasági termelvényeket, amelyekre a külföldnek szüksége van s azokat fogja termelni. Külföldön már hét országban folyik irányított termelés. A tej, cukorrépa, dohány, len, kender és a pillangós növények már az irányított termelés alanyai lesznek s a felállítandó szervezet hatáskörébe fognak tartozni az állami birtokok is.

Még kétszer aratunk s lejár a védettség állapota is és akkor megkezdődik a magyar mezőgazdaság jövedelmezősége — fejezte be nyilatkozatát Mecser András, akinek van egy olyan terve, amely a boletta megszüntetésével már 1934 augusztusában lehetővé teszi a 18 pengős buza és a 13 pengős rozs árát.

HIREK

Megküldötte az alispán a meghívókat a csongrád-szentesi villanytárgyalásra. Jeleztük már, hogy január 27-én közös tárgyalást tart az alispán Csongrád és Szentes városok kiküldöttjeivel a két város közötti villanyügyben támadt ellentétek elsimítására. A tárgyalásra szóló meghívókat most bocsátotta ki az alispán. A villanytárgyalás eszerint január 27-én délelőtt 10 órakor lesz az alispánnál. Részt vesznek azon Csongrádról: Piroška János dr. polgármester, Rasonyi Papp Pal dr. főügyész és Csókási Ferenc főmérnök. Szentesről: Négyesi Imre dr. polgármester, Purjesz János dr. főügyész és Cseuz Béla műszaki tanácsos.

Kuna P. András meghalt. Kuna P. András, Kunszentmárton országgyűlési képviselője a péntekre virradó éjjel egy órakor Kunszentmártonban 69 éves korában meghalt. Az idős képviselő egy héttel ezelőtt súlyos tüdőgyulladásra esett, amely hamar végzet vele. Nyolc gyermeket hagyott hátra. Temetése ma délután 3 órakor lesz. Kuna P. András tizennégy esztendőig megszokott nélkül képviselte a nemzetgyűlésben, majd a képviselőházban a kunszentmártoni kerületet.

Felülvizsgálják a Tisza hajóforgalmát. A kormány már régebben tervezte a magyar folyami hajózás nagyobb arányú fejlesztését. Ezt a célt szolgálta legutóbb a Tiszának hajózási szempontból való hivatalos felülvizsgálata, a kormány által történt bejárása, a hajóforgalom lehetőségének megállapítása. A belvízi hajózás fejlesztése és a hajózási problémák a kormány előtt való feltárása céljából előreláthatólag még ebben a hónapban megalakul egy belvízi hajózási társaság, amelynek elnöke Bud János volt kereskedelmi miniszter lesz. A társaság nemcsak a belvízi hajózási kérdésekben, hanem az árvízvédelemben és egyéb problémák rendezésében is állandóan összeköttetésben áll a földművelési kormánnyal és mint szaktanácsadó-testület is működik.

Hirtelen hatái. Csaba Sandorné sz. Orsonits Mária a Stefánia Szövetség fővédőnöje tegnap délelőtt jelentést tett a rendőrségnek, hogy Jancsovics Ferenc 65 éves Csáky György-utcai lakos néhány nap óta nem jelenik meg az inasoknál, hol eddig minden ebédkiosztáson részt vett. A rendőrség azonnal kiszállt a Csáky György-utcai házba, melynek kamrájában — Jancsovics lakosztályában — az ajtó közelében, tüdőhelyzetben holtan találták Jancsovics Ferencet. A holttestet kiszállították a temetői hulla házba, hol az orvos-rendőri szemle fogja megállapítani a halál okát.

Frontharcosok emléknapja a világháború kitörésének évfordulóján. Ebben az évben július 28-án lesz husz éve a világháború kitörésének. Az évfordulóra az Országos Frontharcos Szövetség országos emléknapélyt készít elő. A két testvérszervezettel, a vitézi renddel és a hadirokkantak szövetségével karöltve, a külföldi frontharcos szervezetek bevonásával óhajtják a frontharcosok ezt a napot méltóvá tenni a világháborúban elesettek emlékéhez és a nagy nap emlékeztetéhez.

Az adók felmondása. Az érvényben levő törvényes rendelkezések szerint a jövedelem- és vagyonszármazékok, továbbá az általános kereseti adókat január folyamán lehet felmondani és a felmondással kapcsolatban új kivételt kérni. A jelenlegi nehéz gazdasági viszonyok között föltétlenül nagyobb fontosságú ez a kérdés, mert hiszen a kisebb adókirovás lehetősége csak a felmondás révén érhető el. Ha felmondás nem történik, a rögzített adók továbbra is megmaradnak.

Orion készüléket készséggel bemutatja lakasan a helybeli bizományos:

ö.zv. Régnér Zsigmondné
varrógep-, kerekpár-, villamosági üzlete
— Szentharomság-tér 8. szám —

— Ingyen vetített képes előadás.

A Csongrádi Gazdasági Egyesület ma délután 4 órai kezdettel Kerner György, a teli gazdasági iskola igazgatója színes vetített képekkel előadást tart a takarmánynövények, luvelyesek és a magyar állati ellenségei és az ellenük való védekezésről. Az egyesület vezetősége minden komoly érdeklődőt szívesen lát az előadásra.

— Apaszják az országos vásárokat szamat. Az országos vásárokat ellenregeteg a panasz, ugyanígy, hogy a vásárokat egyik csoportja szerint nem is érdemes már a vásárokat arat vinni, mert sokba kerül, anélkül, hogy valamit eladni lehetne. A rengeteg panasz miatt a kormány kész a vásárokat jelentős részben megszüntetése, azonban mielőtt rendelkeznek, meghallgatja a városok vezetőit, vajjon parolják-e a vásárokat megszüntetési tervet. Ebben az ügyben valószínűleg a törvényhatóságok fogják véleményezni. Megjegyezzük, hogy az iparosok és kereskedők körében megoszlanak a vélemények. Vannak, akik ragaszkodnak az országos vásárokhöz, mert abban bíznak, hogy javulnak a gazdasági viszonyok és akkor mégis érdemes lesz a vásárokat járni. Mások viszont hiabavaló taradozásnak tartják az egész szokást, amely szerintük elavult és az iparosok meg kereskedők hiába taradoznak, inkább toretik a portekájukat. Hogy országosan melyik vélemény kerül ki győztesen, azt természetesen ma még nem lehet tudni.

— Felülvizsgálják a Kath. Leányklub előadásán. A Kath. Leányklub folyó hó 6-án rendezett előadásán felülvizsgáltak: Lukacsovics Ernőné 4 P-1, dr. Szóke Jenő, dr. Földi Dömötör és dr. Szarka Odón 2-2 P-1, Boda Vilmos 50 fill., Pusztai István 30 fill., N. N. 50 fill. és N. N. 10 fill., kiknek ezután is hála köszönetet mond az elnökség.

— Elítélték a zsebtolvaj cigányasszonyt. Rostás Zsófi tömörkényi cigányasszony a múlt pénteken a büntetőbíró előtt. Varadi István tömörkényi lakos jelentette fel, mert Tömörkényen az egyik hatipiac alkalmával a köténye zsebéből macskajegyeséggel kilopta a fehér zsebkendőbe csavart pénztárcáját. Mire észrevette, addig a cigányasszony már elfutott a pénzzel és mire elfogták már a pénz nem volt nála. Lopás vétségével vádolva került a bíróság elé, ahol bár tagadta bűnét az elhangzott tanuvalomások alapján bűnösnek mondta ki a bíróság lopás vétségében és ezért — tekintettel büntetési előéletére, mint súlyosbító körülményre — egy hónapi fogságra és egy évi hivatalvesztésre ítélte. Az ítélet jogerős.

— Tudja Ön már, hogy az ismert Aspirin-tabletták 1865-ben beható kísérletek és tudományos kutatások után kerültek forgalomba és immár kb. 33 év óta az emberiséget a „meghűlések” elleni védekezésnél támogatják. Hűlések minden tüneteinek, influenza-, spanyol-járvány, reuma, csusz, ischiasnál ma már az egész világon Aspirin-tablettákat az eredeti csomagolásban a „Bayer kereszttel” szedik.

Fejtámas

ASPIRIN
TABLETTÁK

A valóságért és jó-
ságért a Bayer keresz-
szavatol, mely minden
csomagoláson és tab-
lettán látható.

Gyógyszertárban kapható!

— **A gyümölcsstermesztési tanfolyam résztvevői figyelmébe.** Mint ismeretes, lapunk akciójára a kért ingyenes gyümölcs-, szőlőművelési és növényvédelmi tanfolyamot, a földművelésügyi minisztérium engedélyezte. A tanfolyam megtartására — tekintve az annyira ohajtott gyakorlati bemutatásokat — a minisztérium rendelete szerint március elején kerülne a sor s kéthetes lesz. Miután a tanfolyam megkezdésének idejét a minisztérium az érdekeltek kívánságához kívánja elrendelni, ennek, valamint az előadások beosztása, a gyakorlatok megbeszélése végett kéri a téli gazdasági iskola igazgatósága a jentkezett hallgatókat, hogy ma, vasárnap délelőtt pontosan 10 órára szíveskedjenek megjelenni a téli gazdasági iskolában.

— **Három hónapi fogházat kapott a tettenért tolvaj.** Lopással vádolva állott pénteken a büntetőbíró előtt Török Etel csongrádi lakos, ki még múlt évi február hó 6-án a vasuti állomáson a vagonokban érkezett farakományból kb. 30 kg. mennyiségű fát el akart lopni. Azonban idejében észrevették és a nála levő famennyiséget elvették tőle. Ezért a cselekedetért vonta felelősségre Török Etelt a bíróság és büntetésnek mondván ki lopás vétségében, tekintettel többször büntetett előéletére mint súlyosbító körülményre, három hónapi fogházra és két évi hivatalvesztésre ítélte. Az ítélet nem jogerős.

— **Kamatmentes hitel tenyészállatok vásárlására.** A március 22—26 között tartandó országos tenyészállatvásárra a földművelési miniszter kamatmentes hitelt engedélyezett a tenyészállatot vásárló gazdáknak. A kölcsönösszeget 18 hónapra adják, két egyenlő részletben kell visszafizetni. Azok a magántenyésztők, akik ezt a hitelt igénybe akarják venni, igénylésüket legkésőbb február 25-ig jelentsék be az OMGE-nél.

— **Kétnapi fogház vesszőlopásért.** Molnár István utkaparó az államépítészeti hivatal megbízásából jelentést tett a csongrádi csendőrségnek, hogy ismeretlen tettesek a szentesi országút melletti faiskola kerítését, mely fűzfafonású volt, több helyen megrongálták és a kiszedett vesszőket elvitték. A csendőrség nyomozása sikerre vezetett, és a tettesek tegnap feleltek a bíróság előtt. Nyomorukkal védekeztek és a bíróság erre való tekintettel 2—2 napi fogházra ítélte Német András és Nagy Lajos munkanélküli napszamosokat, akik az ítéletben megnyugodtak.

— **34 liter bort iszunk fejénként.** A magyar szeszfogyasztásban az utolsó négy év folyamán nagy irányváltás lépett föl, amennyiben a sörfogyasztás csökkent, viszont a borfogyasztás a sörivás csökkenésénél is nagyobb mértékben megnövekedett. Így a szeszfogyasztás magyar fejátlaga az 1926—27 ben kiszámított 1.9 liter tiszta szeszből 1932—33-ig 4.7 literre növekedett. Négy évvel ezelőtt egy lakos átlag 8.15 liter sört és 13.46 liter bort fogyasztott el évente. Az elmúlt gazdasági évben ezzel szemben fejénként csak 1.87 liter sör, de viszont 34.28 liter bor fogyott.

— **Bakancslopásért 3 napi elzárásra ítélték.** Lopás vétsége miatt feljelentést tett Gubisi Józsefné Csuri Dezső ellen, ki tőle múlt évi november hó 8-án a piacon egy pár sárga bakancsot egy óvatlan pillanatban ellopott. Csuri Dezsőt tegnap vonta felelősségre a büntetőbíró és büntetésnek mondván ki tulajdonelleni kihágásban, ezért háromnapi elzárásra ítélte, de az ítélet végrehajtását egy évre felfüggesztette. Az ítélet jogerős.

— **Ostornyéllal agyonütötte a lovat.** Mátray Géza vegyész mérnök feljelentést tett múlt év november 22-én a helybeli csendőrsőn Nagy Mihály kocsisa ellen ingóvagyon rongálás vétsége miatt, mert a lovat agyonütötte. Ugyanis a kocsis a fent irt időben szentet szállított a vasútállomásra a téglagyárba két lóval. A téglagyár közelében a lovak megálltak és mivel nem akarták a kocsit tovább huzni, ezért dühében az ostornyéllal az egyik lovat a fején és egyéb testrészein többször annyira megütötte, hogy az a helyszínen, a kocsit elött összeesett és rögtön megdöglött. Ezért a lelketlen tettéért vonta volna felelősségre tegnap a csongrádi kir. járásbírósa büntetőbírája, azonban még a tárgyalás előtt a felek kiegyeztek és mivel Mátray Géza nem kívánta a kocsisa megbüntetését, a bíróság a bűnvádi eljárást jogerősen megszüntette.

— **Az Orion rádiópályázatok** beküldési határidejét az általánosan megnyilvánult kéréseknek helyt adva az Orion gyár folyó hó 17-ig meghosszabbította, hogy a pályázatok összegyűjtését elősegítse és a nagy anyagra való tekintettel megkönnyítse a bírálóbizottság munkáját. Ennek folytán a pályázatok eredményét nem január végén, hanem a február hó 2-án megjelenő rádiószaklapok fogják ismertetni. Az Orion gyár ezúton felkéri a pályázókat, hogy kész dolgozataikat a beküldési határidő meghosszabbításától függetlenül mielőbb küldjék be, nehogy azok feldolgozása az anyagtorlódás miatt késedelmet szenvedjen.

— **Holnap előljárásági ülés lesz az Ipartestületben.** Hétfőn délután 5 órakor az Ipartestület székházában havi rendes előljárásági ülés lesz, amelyen megvitatják a zárszámadást és előkészítik a költségvetést, összeállítják a legközelebbi közgyűlés tárgysorozatát és kitűzik a közgyűlés napját. Hétfőn este 7 órakor az egyes szakosztályok elnökeivel együttes ülést tartanak, melyen a most kibocsájtott adó- és OTI-rendeleteket tárgyalják meg.

A PALLADIS 1934. januári újdonságai

Egypengős regények 65. sz.

Az arany szelence. Regény.
Irtta: *Valentine Williams.*

A kiváló szerzőnek ez a regénye már azért is érdekes, mert ebben szerepel először a „Tuskolábu“, Williams világszerte ismert kémregényeinek klasszikus rémalakja. Már e név hallatára is borzadály fogja el az olvasót, hát még amikor halljuk a sötétben tompán koppanó lépéseit, magunkon érezzük vesékből, szurós tekintetét, s magunk előtt látjuk ezt a minden félelmetessége mellett is csodálatraméltó emberi szörnyeteket, aki mint a német titkos kémszervezeteknek vezetője könyörtelenül gázol keresztül emberi sorokon, szerelmes szíveken és minden útjában álló akadályon. Azon a szörnyű éjjelen, amikor a Sambre völgyében az a borzalmas vasúti katasztrófa történt és az innen szerencsésen megmenekült Madeleine szobájában a Tuskolábu először megjelenik, rögtön megérezzük, hogy valami szörnyű, titokzatos hatalma van ezen a halálra rémült, szép, fiatal teremtesen. Charles Forrest, az angol Titkos Szolgálat kitűnő tisztje is Madeleine-nel utazott azon a végzetes vonaton, s amikor haldokolva kihúzták az összetört kocsit alól, utolsó szavait is nyilván őhozza intézte. „Az én csókom megmarad,“ suttogta franciául. A fiatal nő azonban már nem volt mellette. És az arany-

szelence is nyomtalanul eltűnt Charles Forrest zsebéből a bennelévő titkos iratokkal...

Lélegzetfojtó izgalmakkal teli hajszá indul meg az arany-szelence visszaszerzéséért. Az angol Clavering s a rettegett Tuskolábu újra meg újra összetalálkoznak s a könyörtelen harcban velük sodródik szomorú, letört virágként a kicsi Madeleine is. Bűnös-e valóban, vagy pedig csak áldozat? És mit jelentettek Forrest utolsó szavai? Ezek a kérdések, az angol tiszt szívében ébredő szerelem és kétség tépelődései teszik még fojtottabbá a regény izgalmaktól túlfutott levegőjét, míg végül is egy olyan lelünk mélyéig megragadó élményben lesz részünk, amely örökre felejthetlenné teszi ezt a regényt minden olvasó számára.

Félpengős Regények. 40. sz. Nöstényfarkas. Arthur Stringer.

Fordította: *Fekete Oszkár dr.*

A „Csak azért is!...“ című nagyszerű regény olvasói bizonyára örömmel veszik kezükbe a hírneves szerzőnek ezt az újabb könyvét, amelyet az előrelátható nagy keresetségre való tekintettel a Palladis a Félpengős Regények sorában tesz mindenki számára hozzáférhetővé. Arthur Stringernek ez a regénye is komoly művészi élményt nyújt az olvasónak egy érdekesítően izgalmas mese keretében s amellet oly meggyőző fényvel világítja meg korunk társadalmi életének izzó problémáit, hogy úgy érezzük, mintha mi is ott élnénk, ott örülnénk, szenvednénk s lihegnénk lázas hajszában e regény lapjain.

Egy egészséges új nőtipust ismerünk meg itt is a messzi vad Nyugaton férfimunkát végző, darabos külseje mögött azonban az örök nőiességet romlatlanul magában hordozó Rori személyében. Ő az Utvégi Tábor vezetője, akit azonban szenvedélyes természete miatt „Dinamit Marinak“ szólítanak itt a Rénszarvas Keresztutnál. Ez a vadnyugati leány, a természet szabad és bátor gyermeke csöppen bele váratlanul a Nagy Város milliomasainak festett világába, a hazug társadalmi konvenciók közé, amelynek ragyogó káprázata eleinte igézőleg hat rá. Szerelem, anyaság és női becsület önála azonban nem lehet képmutatás tárgya, ököllel foggal védi azt, ami az övé, és elkerülhetetlenül sodródik a végső kirobbanás felé...

Minden nőnek, minden anyának el kell olvasni ezt a könyvet és mindazoknak, akik új ideákat keresnek egy rombadőlni készülő világ dzsungeljében.

Félpengős regények 41. sz.

Irtta: *David Sharp.* Ford.: *Cavallier Józsefné*

Végzetes véletlenek és mulatságos félreértések tragikomikus összetalálkozása ez a kacagtató humorral és kifogyhatatlan szellemmel megirt bűnügyi történet. Mister Fielding, a már agglégényi sorban levő tiszteletreméltó filológus, meg akarja tréfálni kissé könnyelmű barátját és ellopja könyvtárából Ben Jenson műveinek egy riika példányát. Ez a barátja váratlanul meghal és a rendőrség teljes felkészültséggel áll a munkába, hogy kinyomozza a vagyont érő könyv tolvaját. Az alkalmi betörő kényes helyzetét súlyosítja, hogy tőle is ellopják a könyvet és még maga kénytelen a betörőkön rajtaütő rendőrséget tévutra vezetni. Így azután mind kényesebb és kényesebb helyzetekbe kerül, sőt kénytelen összekötötést tartani fenn a betörőkkel, akik mind mélyebbre sodorják magukkal. A lapok tele vannak Mister Arthurnak a titokzatos betörőkirálynak viselt dolgaival s az alvilág dolgaiban járatlan férfiu kénytelen egymaga viselni a kettős életből származó gyötrelmes terheket, ha csak nem akarja, hogy neve és tekintélye, amit egy egész élet becsületes munkájával szerzett meg magának, országos botrányba fulladjon.

Mind kevesebb a remény, hogy szánalmas helyzetéből menekülni tudjon, s mégis az izgalmak legforróbb feszültsége közepette is újra meg újra nevetünk kell azon a sokféle komikumon, amellyel az író valósággal elárasztja olvasóit.

Hungária falvédő 15 fillérért kapható méterenként a SZILBER KÖNYVKERESKEDESBEN.

Ár. 7.20 P
3.60 "
5.40 "
6.20 "
5.— "
8.— "
5.50 "
4.50 "

gr. —20 P
—18 "
—30 "
—27 "
—24 "
—20 "
0.90 "
0.90 "
0.80 "
0.65—70 "
0.65—0.70 "
0.8 "
0.90 "
1.— "
1.20 "
1.40 "
1.30 "
1.20 "

moló
időéséről
meg az Or-
labiztosító
bb jelentése,
92. évi mű-
10 be. Az in-
estére bizto-
al létszáma
339 volt. Eb-
veti kerület
24.615 tag,
sz. taglétszám
tartozott. Az
n. évek óta
kn.
estére bizto-
na 1928-cal
zárkával csök-
ogy legfő-
biztosítottak
közök csök-

biztosításra
állalók lét-
nyen csök-
1931.
329 894 re,
am 12
enést jelent.
szége ugyan-
nál viszont
lkkal csök-
alécsökke-
taglétszám-
a munka-
nésének és
nyok rossza-
vetkezménye.
1932. végén
ített állást
zottja volt,
ített állásban
lyzet dolgo-
szereződött
záma 2311

de kében
sen a
Ujságban.

Ha biztos eredményt akar,
hirdessen lapunkban a

**CSONGRÁDI UJSÁGBAN
SZILBER-KÖNYVNYOMDA**

Mindentéle nyomdai mun-
kakat gyorsan készít a

ANYAKÖNYVI KIVONAT
1934. január 1-től — január 13-ig bezárólag.

Születések: Vincze Terézia, Hajdu János, Kocsán Mária, Percze Ferenc, Vajda Etelka, Cseh Etelka, Deák László Sándor, Bagi Ilona, Dányi József.

Eljegyzések: Bozó Illés és Lévai Ilona Anna, Vincze István és Kerekes Mária, Maszlag Albert és Cseh Erzsébet, Ujvári János és Fekete Erzsébet, Erki Mihály és Szabó Mária Etelka, Donka Mátyás és Faragó Mária, Gál János és Lovas Anna, Bujáki Mihály és Medgyesi Mária, Polyák József és Sinkó Rozália, Keller Ferenc és Fái Berkecz Katalin, Polyák János és Oláh Mária, Ronyecz István és Kallai Mária, Felföldi Lajos és Rajczi Franciska, Klucsai András és Partali Franciska, Surányi Illés és Dányi Franciska, Hatvani Lajos és Makó Mária, Tóth István és Magyar Erzsébet, Felföldi János és Kajtar Ilona, Turi Mihály és Pataki Mária Magdolna, Szeri János és Rajczi Julianna, Nagystók Lajos és Maszlag Mária, Blaskovics József és Hajdu Julianna, Török Sándor és Kádár Franciska, Dávid István és Kádár Mária, Szörfi István és Patai Ilona, Bertus István és Donka Franciska.

Házasságkötések: Nagypál Sándor Vata Margittal, Szállás András Mészáros Annával, Kása Ferenc Katona Juliannával, Kovács Imre Kollát Máriával, Szólik István Gál Erzébettel, Csobán Pál Horváth Piroskával, Kátai Urbán György Menceser Franciskával, Kocsis István Toth Máriával, Blázsik Ferenc Buzder Lantos Máriával, Magyar Vilmos Majláth Annával, Gál Gergely Fekete Juliannával, Gyovai István Tari Annával, Szegi Mihály Tóth Margittal, Lovas Mihály Pintér Margittal, Gyovai Rókus Donka Máriával, Pap András Rácz Máriával, Szlapák Imre Kacsinta Ilonával, Sasvári Frigyes József, Forgó Máriával, Gyovai Bodák László Kocsis Piroskával.

Halálozások: Kádár Dezső 20 napos, Turi Béla 9 hó, Táborosi Rókus 23 éves, Pördi János 44 éves, Fodor Lajosné Nyilas Anna 54 éves, öz. Kabza Andrásné Horvát Varga Franciska 76 éves, Deák Ferencné Pitrik Etel 64 éves, öz. Woiticzki Józsefné Hacker Katalin 82 éves, ismeretlen fiu csecsemő hulla, Rosinger Mór 82 éves, Német Mária 14 napos, Török Balázs 66 éves, Kallai Imre 46 éves.

Hirdessen a Csongrádi Ujságban!

A Budapesti Hirlap

naponta mélynyomású képes melléklettel, minden

pénteken 20 oldalas képes rádió melléklettel jelenik meg

vasárnap nagy képes szórakoztató melléklettel ad.

A hétköznapi szám ára **10 fillér**
Az 52 oldalas vasárnapi szám ára **20 fillér**

Előfizetési ár:
havonta **2.50** pengő
negyed- **7.50** pengő
évre

Kérjen mutatványszámot!
Kiadóhivatal:
VIII., József-körút 5. Telefon: 44-4-04.

Csongrád megyei város adóhivatalától.
A. 6862/1933. sz.

Hirdetmény.

Figyelmeztetem az érdekelt munkaadókat, hogy az Országos Gazdasági Munkáspénztár kötelékébe tartozó gazdasági cselédjeiket, ugymint: bérest, kanászt, kocsist, gulyást, dohánytermelésre szegődött gazdasági cselédet, erdőőrt, mezőőrt, egyszóval belső és külső gazdasági cselédeket, valamint a gazdaságban alkalmazott szegődményes idénymunkásokat iparosokat: kovácsokat, bognárokat, gépkezelőket, fűtőket, stb. **balesetbiztosítás** céljából az alkalmazás napjától számított 8 napon belül bejelenteni kötelesek. A bejelentést a városi adóhivatalnál kell megtenni a hivatalos órák alatt.

A balesetbiztosítás alá tartozó fentebb megjelölt gazdasági cselédek után egyenként 1 P 44 fillér balesetbiztosítási járulék fizetendő be a városi közpénztárnál.

Felhívom az érdekelt munkaadókat, hogy gazdasági cselédeiket balesetbiztosítás céljából okvetlenül jelentsék be és az 1 P 44 fillért késedelem nélkül fizessék be a város közpénztárába, mert ha a balesetbiztosítási díj később fizetetik be, mint az alkalmazottat ért baleset ideje, ugy a munkaadó az Országos Gazdasági Munkáspénztár részéről semmiféle támogatásban nem részesül, a balesetbiztosítási díj azonban tőle közadók módjára be fog hajtani és a munkaadó a cseléddel szemben a balesetből származó minden költségért teljes anyagi felelősséggel tartozik, míg a szabályos bejelentés és balesetbiztosítási díj lefizetése esetén a munkaadónak minden kiadását megtéríti az Országos Gazdasági Munkáspénztár.

A balesetbiztosítás 1934. évi január hó 1-től, 1934. évi december hó 31-ig szól. Az időközi cselédváltásért külön díjat fizetni nem kell, azonban a biztosítási díj hatályának a belépő cselédre való kiterjesztése végett, az eltávozott cseléd helyett belépett másik cseléd a belépés napjától számított 8 napon belül bejelentendő.

Csongrád, 1933. december hó 28-án.

Polgármester megbízásából:
Dr. Tenke
a. ú. tanácsnok.

Olvasson Csongrádi Ujságot!

23/1934. vght. szám.

Árverési hirdetmény.

Dr. Gálffy Endre ügyvéd által képviselt javára csongrádi lakos ellen 494 P 36 f tőke és több követelés járuléka erejéig csongrádi kir. járásbíróóság 1933. évi Pk. 2395 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1933. évi augusztus hó 22 én lefoglalt 2150 P-re becsült ingóságokra csongrádi kir. járásbíróóság fenti számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a alapján a következő megnevezett, dr. Rásonyi Papp Pál ügyv. ált. képv. Boda Józsefné javára 504 P s jár., továbbá a foglaltási jknyvból ki nem tűnő más foglaltatok javára is, az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és **ha ellenük halasztó hatályu igénykereset folyamatban nincs**, — végrehajtást szenvedő lakásán Csongrádon Gyója 963. 976/a. sz. a. leendő megtartására határidőül **1934. évi február hó 10. napjának délelőtti 10 órája** tüzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt szarvasmarhák, libák, juhok s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fogom adni még akkor is, ha a bejelentő fél a helyszínen nem jelenne meg, hacsak ellenkező kívánságot írásban nem nyilvánít.

Csongrád, 1934. évi január hó 12.
Szentmiklóssy András
kir. jbiróságí végrehajtó.

**URÁNIA
HANGOS MOZI**

Szombaton, jan. 13--án este 1/2 9 órakor,
vasárnap, 14-én d. u. 1/2 5, 1/2 7 és este 1/2 9 órakor

**MAGYAR HANGOS HIRADÓ
BIMBÓ LEGUJABB KALANDJAI!!
Hawai rózsája**

Ábrahám Pál és Földes Imre vliágsikerű operettje filmen.

Főszereplők: **Eggerth Márta, Verebes Ernő, Baby Fray, Petrovics Szeptiszláv.**

20—1934. vght. szám.

Árverési hirdetmény.

Dr. Gálffy Endre ügyvéd által képviselt Deák Mihály és stai javára csongrádi lakos ellen 200 P tőke és több követelés járuléka erejéig csongrádi kir. járásbíróóság 1933. évi Pk. 2630. sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1933. évi július hó 10-én lefoglalt 3500 P-re becsült ingóságokra csongrádi kir. jbiróság fenti számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a alapján a következő megnevezett Dr. Buk József ügyv. ált képv. Forgó Gyula javára 125 P s jár., dr. Gálffy Endre ügyv. ált. képv. Dudók Mihály javára 144 P 45 f s jár., dr. Gálffy Endre ügyv. ált. képv. Deák Mihály javára 310 P 25 f s jár., továbbá a foglaltási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglaltatok javára is, az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és **ha ellenük halasztó hatályu igénykereset folyamatban nincs**, — végrehajtást szenvedők lakásán Csongrádon, Kettőshalom 482. 482/a. tanyán és folytatólag Apponyi-utca 9. sz. a. leendő megtartására határidőül **1934. évi február hó 1. napjának délelőtti 10 órája** tüzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt butorok, dísznők, majorság, 1 ló, vegyes gabona s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alul is el fogom adni még akkor is, ha a bejelentő fél a helyszínen nem jelenne meg, ha csak ellenkező kívánságot írásban nem nyilvánít.

Csongrád, 1934. évi január hó 11.

Szentmiklóssy András
kir. járásbíróóságí végrehajtó.

21/1934. vght. szám.

Árverési hirdetmény.

Dr. Kalmár Zoltán ügyvéd által képviselt Kiss Jolán tömörkényi lakos javára, tömörkényi lakos ellen 346 P 30 f tőke és több követelés járuléka erejéig csongrádi kir. járásbíróóság 1933. évi Pk. 2164. sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1933. évi július hó 31-én lefoglalt 1528 P-re becsült ingóságokra csongrádi kir. jbiróság fenti számú végzésével az árverés elrendeltetvén, továbbá a foglaltási jknyvból ki nem tűnő más foglaltatok javára is, az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és **ha ellenük halasztó hatályu igénykereset folyamatban nincs**, — végrehajtást szenvedő lakásán, Tömörkényen 658. sz. tanyán leendő megtartására határidőül **1934. évi január hó 31. napjának délelőtti 10 órája** tüzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt gabona, takarmány s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett becsáron alul is el fogom adni még akkor is, ha a bejelentő fél a helyszínen nem jelenne meg, hacsak ellenkező kívánságot írásban nem nyilvánít.

Csongrád, 1934. évi január hó 11.

Szentmiklóssy András
kir. jbiróságí végrehajtó

829/19 3 vght. sz

Árverési hirdetés.

Cs Tóth Gejza budapesti ügyvéd által képviselt Első Magyar Általános bizt. társ. javára csongrádi lakos ellen 361 P 40 f tőke és több követelés járuléka erejéig csongrádi kir. járásbíróóság 1932 évi Pk. 469/1 sz végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1931 évi október hó 22 én lefoglalt 2350 P-re becsült ingóságokra csongrádi kir. bíróság 1932 Pk 469/1. sz. végzésével az árverés elrendelctvén, annak az 1908 év XLI t.c. 20 §-a alapján a következő megnevezett: Dr. Tofler Artur ügyv. ált. képv. Steaua Olajgyár javára 270 P s jár., dr. Kalledey Jenő ügyv. ált. képv. Schwartz Rudolf javára 137 P 72 f s jár., dr. Bozó Andor ügyv. ált. képv. Csongrádi Hitelszöv. javára 30 P 70 f s jár., dr. Hüvös József ügyv. ált. képv. Első ált. bizt. társ. javára — P — f s jár., dr. Pásztor József ügyv. ált. képv. Egyesült Malomipar javára 297 P 96 f s jár., dr. Barta Ferenc ügyv. ált. képv. Phönix bizt. társ. javára 161 P 41 f s jár., dr. Trattner Albin ügyv. ált. képv. Magyar Könyvterjesztő javára 73 P s jár., dr. Ság Lajos ügyv. ált. képv. Mezei Lajos javára 166 P s jár., dr. Thein Zsigmond ügyv. ált. képv. Phiips Rádió javára 320 P s jár., dr. Diamant Károly ügyv. ált. képv. Génius és Lantos javára 84 P 50 f s jár., dr. Kalmár Zoltán ügyv. ált. képv. Grill Károly javára 504 P s jár., dr. Révész Géza ügyv. ált. képv. Révai Testv. javára 86 P s jár., dr. Kelényi Jenő ügyv. ált. képv. Könyvesház javára 74 P 50 f s jár., dr. Hanzeli Ferenc ügyv. ált. képv. Electro Lux javára 54 P 78 f s jár., dr. Léderer Lajos ügyv. ált. képv. Weisz Sándor javára 300 P s jár., dr. Aszódi Ferenc ügyv. ált. képv. Pataki Albert javára 68 P s jár., dr. Gálffy Endre ügyv. ált. képv. özv. Sarkadi Lajosné javára 400 P s jár., továbbá a foglalási jkönyvből ki nem tűnő más foglaltatók javára is, az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályú igénykereset folyamatban nincs, — végrehajtást szenvedő Csongrádon Nagyréti tanyáján leendő megtartására határidőül **1934. évi február hó 5. napjának délelőtti 9 órája** tűzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt disznók, cséplőgép garnitúra, 1 sorvetőgép s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fogom adni még akkor is, ha a bejelentő fel a helyszínen nem jelenne meg, ha csak ellenkező kívánást írásban nem nyilvánítt.

(Végrehajtást szenvedettnek ingatlanai védetté vannak nyilvánítva.)

Csongrád, 1933. évi december hó 21.

Szentmiklóssy András
kir. bírósági végrehajtó.

MA ÉS HOLNAP
EGGERTH MÁRTA
HAWAI RÓZSÁJA

Jan. 14. vasárnap.

9.15 Hírek. — 10 Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi plébániatemplomból. 11.15 Evangélikus istentisztelet a Bécsikaputéri templomból. — 12.30 Gróf Zichy Géza emlékhangverseny. — 2 Odeon—Parlophon grammofonlemez. — 3 A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata. — 3.45 Swartz János, ifj. Schwartz János

és Swartz Oszkár különleges hangszereken játszanak. — 4.30 Kiss Ferenc elbeszélése. 5 „Acélhang” dalárda. — 5.50 Földi Mihály előadása. — 6.25 Bertha István szalonzenekara. — 7.45 Sport- és ügetőversenyeredmények. — 8 Helyszíni közvetítés a Kamara színházból. — 10.15 Hírek. — 10.30 Budapesti Hangverseny Zenekar.

Jan. 15. hétfő.

6.45 Torna. Utána: Odeon—Parlophon grammofonlemez. — 10 Felolvasás. Közben: Polydor—Brunswick grammofonlemez. 1.30 1. honvédegyalozred zenekara. — 3.30 A rádió diáktérlőrája. — 4 Arányi Mária előadása. — 5 Pogány Béla előadása. — 5.30 Somogyi-szalonzenekar az Auguszt-cukrárszdból. — 6.30 Német nyelvtanítás. 7 Magyar nóták. — 8 Éber Antal dr. előadása. — 8.45 Waldbauer—Kerpely vonós-négyes. — 9.50 Bartók Béla előadása. — 10.40 Aradi Farkas Sándor és cigányzene-kara a Bodó-farkházból.

Jan. 16. kedd.

6.45 Torna. Utána: Odeon—Parlophon grammofonlemez. — 10 Felolvasás. Közben: Polydor—Brunswick grammofonlemez. — 12.05 Országos Postászenekar. — 1.30 Kolompár Laci és cigányzenekara. — 4 Gyórfy István dr. előadása. — 5 Magyar leányok rádió-órja. — 6 His Master's Voice grammofonlemez. — 6.50 Francia nyelv-olvasás. — 7.20 Engel Iván zongorázik. — 8 R. Simonffy Margit verseket mond el. — 8.30 A Bécsi Operaház Énekkarának hangversenye a Zeneművészeti Főiskola nagyter-méből. — 10.30 Hírek, időjárásjelentés. Majd: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar.

Jan. 17. szerda.

6.45 Torna. Utána: His Master's Voice grammofonlemez. — 10 Felolvasás. Közben: Polydor—Brunswick grammofonlemez. 12.05 Christján Lili énekel, Setét György hegedül, zongorán kíséri Polgár Tibor. — 1.30 Állástalan Zenészek Szimfónikus zenekara. — 3.30 A rádió diáktérlőrája. — 4 Bózzay Margit előadása. — 5 Timkó Margit magyar nótákat zongorázik. — 5.30 Janovics Jenő dr. előadása. — 6 Mándits-szalonzene-kar. — 7 Munkástérlő. — 7.30 A m. kir. Operaház előadásának közvetítése. Az I. felv. után: Hírek. — 10.30 Időjárásjelentés. Majd: Kurina Simi és cigányzenekara a Kovacevics-étteremből. — 11.15 Columbia grammofonlemez.

Apróhirdetések

Ebben a rovatban 10 szóig 20 filléért közlünk hirdetéseket. Cim nélkül közölt hirdetésekről ingyen adunk felvilágosítást. Hirdetéseket minden időben felvesz a Szilber-könyvkereskedés.

A ndrassy-utca 15. sz. alatt szoba, konyha, kamra kiadó. Értekezés ugyanott. 3-1

F él hold szőlő az Urbán-uton eladó. Cim a kiadóban. x1

27 hold tanyaibirtok eladó, 3000 P-vel átvehető. Bővebbet Pintérnél. x41

J usth Gyula-utca 54. számú ház külső fele olcsón eladó. Értekezés ugyanott. x22

J ókai-utca 20. sz. a. lakás kiadó. Értekezés hetipiacos napokon ugyanott. 3-1

F övényi-utca 1. sz. alatt 150 kilós hizott sertés eladó.

J ó menetelti vegyeskereskedés teljes berendezéssel elköltözés miatt eladó. — Villanyórát keresek megvételre. Értekezés Szent Imre-utca 9. 2-2

G arantált fajtisza szőlővesszők: Szőlőskertek királynéja, Mathiasz Jánosné emléke, Erzsébet királyné, Thallóczy János, Bernáth János, fehér és piros csaba gyöngye jutányos áron kapható. Cim a kiadóban. x20

E ladó a város központjában jókarban levő családi ház, 4 szoba, fürdőszoba, melléképületekkel, szabad kézből. Cim a kiadóban. 6-1

22 hold prima rét, jó tanyaépületekkel eladó. Pintér. x41

M ámai-rétben két házrész föld és az Ujszászi földből 2 hold eladó. Értekezés félegyházi uti tanya 751. 2 2

S urányi János Hunyadi-tér 6. szám alatti lakosnak az országot mellett levő 4 hold földje, melynek fele szőlő, a rajta levő tanyaépülettel eladó. 2-2

O lcsó lakás és üzlethelyiség kiadó Kossuth Ferenc-utca 26. sz.

F élhold szőlő, a Zsigmond király-utca 18. szám alatti 5 öles épület és egy porta gyümölcsfával beültetve eladók, esetleg haszonbérbe kiadók. Értekezés Szent Imre-utca 29. sz. alatt, amely ház szintén eladó.

A Greskovics Pál-féle háznak a Szent György-utcában fekvő belsőfele és a tanya-földből mintegy 60 magyarhold eladó; felvilágosítást ad Forgó József könyvelő, az Egyesült Csongrádi Takarékpénztárnál. xv6

20 hold föld, homokos szántó, tanyaépületekkel eladó. Cim a kiadóban. x44

A város közelében 3—6—7—10—15—18 holdas tanyaibirtokok eladók. Pintér. x41

N ök, férfiak rádiumos cikkek terjesztéséhez jelentkezzenek Szent Imre-u. 29.

Z öldkert-utca 21 szám alatt szoba konyhás lakás kiadó s azonnal elfoglalható. Értekezés Nagyrét 175/a sz. alatt a Holt-Körös között, ahol 30 nm. első kaszálása here eladó.

F özéshez is értő, ügyes minden es leányt keresek Kecskemétre. Jelentkezés Nagy gyógyszerésznél Szöllőhegyi-ut. 2-2

Ü zlethelyiség — Bökényföldek — haszonbérbe kiadók. Kossuth-tér 8. sz. 3-2

F öldeket, házakat, bérleteket a legelőnyösebb feltételek mellett, részletfizetésre is, mindenkor irodám utján vehetők. Pintér János ingatlan adás-vételi iroda Csongrád, Árpád-utca 11. szám. x41

R épa, kukoricaszár, here, nád és asztalos-szerszám eladó Báltás, Kása Pálnál. 2-1

B alog Józsefnek Nap-utca 1 számú háza szabadkézből eladó. Értekezés Gróf Széchenyi-ut 47. sz.

30 hold körüli tanyaibirtokot megvételre keresek. Cim a kiadóban. 3v2

F él hold szőlő tanyaépülettel jutányos áron eladó. Értekezés Munkácsi Mihály utca 4. szám. x98

70 hold rét, tanyaépületekkel eladó. Pintér Árpád-utca 11. x41

P aacsirta-utca 29. a. szám alatt 2 drb. 8 hónapos hizónak való süldő van eladó.

L ószerszám javításokat mindenkor a legolcsóbban vállal Siniger Antal szíjgyártómester, Zsinór-utca 5. 2-1

6 drb 100 kiló körüli hizott sertés eladó. Cim a kiadóban. 4-2

S zent György-utca 9. számú ház eladó, esetleg földért elcsereleendő. Értekezés ugyanott. x81

60 holdas birtok jó tanyaépületekkel kedvező fizetési feltételek mellett eladó, 10.000 pengővel átvehető. Érdeklődni lehet Árpád-utca 11. x89

Felolvasó szerkesztő: Bertoss Károly. Felolvasó kiadó: Szilber J. Antal.
Nyomatott a lapfolyóirat Szilber J. Antal könyvnyomdájában.